

Net ücret ödemesinde gelir vergisi ve damga vergisi kesintisi

Mustafa Çolak

Vergi Danışmanı

Sirküler No: 858

Tarih: 06.12.2023

Kısa Cevap

Ücret net olarak kararlaştırılmış olsa dahi gelir ve damga vergisi, **brüte iblağ edilmiş tutar üzerinden** hesaplanır. 01.01.2022 tarihinden itibaren gelir vergisi matrahı bulunurken SGK işçi payı, işsizlik primi ve varsa sendika aidatı, şahıs sigortası primi ve engellilik indirimi düşülür; hesaplanan gelir vergisinden asgari ücretin ilgili aydaki vergisi indirilir. Damga vergisinde ise brüt ücretten brüt asgari ücret düşülür ve kalan tutar üzerinden hesaplanır.

Güncellik notu: İstisna tutarları asgari ücrete bağlıdır ve her yıl değişir. Güncel değerler için [Yıllık Parametreler](#) sayfasına bakınız.

Gelir Vergisi İstisnası

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 23'üncü maddesinin birinci fıkrası (18) numaralı bendinde,

“Hizmet erbabının, ödemenin yapıldığı ayda geçerli olan asgari ücretin aylık brüt tutarından işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi düşüldükten sonra kalan tutarına isabet eden ücretleri (Şu kadar ki, istisnayı aşan ücret gelirin vergilendirilmesinde verginin hesaplanacağı gelir dilim tutarları ve oranları, istisna kapsamındaki tutarlar da dikkate alınarak belirlenir. Ödenecek vergi tutarı, bu suretle bulunan vergi tutarının içinde istisna tutara isabet eden kısım düşülmek suretiyle hesaplanır. İstisna nedeniyle alınmayacak olan vergi ilgili ayda aylık asgari ücret üzerinden hesaplanması gereken vergiyi aşamaz. Birden fazla işverenden ücret alanlarda bu istisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.).”

hükmü yer almaktadır.

Damga Vergisi İstisnası

7349 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi ile "01.07.1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli (2) sayılı tablonun "IV- Ticari ve medeni işlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün (34) numaralı fıkrasında yer alan "ücretlere ilişkin kâğıtlar" ibaresinden sonra gelmek üzere "(Bu maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen ücretlerde istisna, aylık brüt asgari ücrete isabet eden kısım için uygulanır.)" hükmü eklenmiştir.

Söz konusu istisnanın uygulamasına yönelik ayrıntılı açıklama ve örnek uygulamalara 319 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Net veya Brüt Ücret Kararlaştırılması

Diğer taraftan, 4857 sayılı İş Kanununun 8'inci maddesinde, iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olduğu, iş sözleşmesinin, Kanunda aksi belirtilmedikçe, özel bir şekle tâbi olmadığı, süresi bir yıl ve daha fazla olan iş sözleşmelerinin yazılı şekilde yapılmasının zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm uyarınca, işveren ve hizmet erbabı arasında düzenlenen iş sözleşmelerinde, hizmet erbabının genel ve özel çalışma koşulları, çalışma süreleri, ücret tutarı, ücret ödeme dönemi, sözleşme süresi gibi bilgilere yer verilmekte ve hizmet erbabına yapılacak ücret ödemesi brüt veya net olarak belirlenebilmekte ve bu sözleşmelerin uygulanması özel hukuk hükümlerine tabi bulunmaktadır.

Kesintilerin Hesaplanması

Bu hüküm ve açıklamalara göre, 01.01.2022 tarihinden itibaren hizmet erbabına nakden veya hesaben yapılan ücret ödemelerinden, işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi ile varsa sendika aidatı, şahıs sigortası primi ve engellilik indirimi tutarları düşüldükten sonra bulunan gelir vergisi matrahı üzerinden, kümülatif gelir vergisi matrahı da dikkate alınarak gelir vergisi hesaplanmakta ve hesaplanan gelir vergisinden 193 sayılı Kanunun 23'üncü maddesinin birinci fıkrasının (18) numaralı bendinde düzenlenen istisna uyarınca, asgari ücretin ilgili aydaki vergi tutarı indirilerek kesilecek gelir vergisi bulunmaktadır. Yine, brüt ücret tutarından brüt asgari ücret tutarı indirilmekte ve kalan tutar üzerinden kesilecek damga vergisi hesaplanmaktadır. Bu şekilde yapılan hesaplamalar sonucu brüt ücret gelirinden işçi sosyal güvenlik kurumu primi ve işsizlik sigorta primi ile gelir ve damga vergisi kesintileri düşülmek suretiyle de çalışana ödenecek net ücret belirlenmektedir.

Sonuç

Bu bağlamda, iş sözleşmelerine veya varsa ilgili diğer mevzuata istinaden net olarak belirlenen ücret tutarlarının, yukarıda belirtilen hesaplama dikkate alınarak brüt tutarlarının hesaplanması

ve bu şekilde hesaplanan brüt tutarlar üzerinden de yukarıda belirtilen şekilde gelir ve damga vergisi kesintilerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Sık Sorulan Sorular

Net ücret kararlaştırılmışsa vergi neye göre hesaplanır?

Net tutar brüte iblağ edilir; gelir ve damga vergisi kesintileri bu brüt tutar üzerinden belirlenir.

Gelir vergisi matrahından neler düşülür?

İşçi SGK primi ve işsizlik sigortası primi ile varsa sendika aidatı, şahıs sigortası primi ve engellilik indirimi.

Asgari ücret istisnası nasıl uygulanır?

Hesaplanan gelir vergisinden asgari ücretin ilgili aydaki vergi tutarı indirilir. Damga vergisinde ise brüt ücretten brüt asgari ücret düşülür, kalan tutar üzerinden hesaplanır.

Birden fazla işverenden ücret alanlarda istisna nasıl uygulanır?

İstisna sadece en yüksek olan ücrete uygulanır.

Ayrıntılı örnekler nerede?

319 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer verilmiştir.

Resmî Kaynaklar

- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (23'üncü maddenin birinci fıkrasının (18) numaralı bendi)
- 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu ((2) sayılı tablo IV/34)
- 4857 sayılı İş Kanunu (8'inci madde – iş sözleşmesi)
- 319 seri no.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği · Gelir İdaresi Başkanlığı, 29.11.2023 tarih ve 1361997 sayılı Özelge

Bu sirküler genel bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Somut uygulama öncesinde ilgili resmî kaynakların güncel hâli ve şirketin özel koşulları ayrıca değerlendirilmelidir.

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirkülerleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/net-ucret-odemesinde-gelir-vergisi-ve-damga-vergisi-kesintisi/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 00:28 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul · +90 216 808 02 39 · bilgi@prozon.net